

Anul XVIII 1903-1903

FOAIA DIECESANĂ

Organ al Eparhiei gr. or. rom. a Caransebeșului

APARE DUMINECA

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pentru Austro-Ungaria pe an 10 coroane pe 1/2 an 5 „ „ România și străinătate pe an 14 franci pe 1/2 an 7 „</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edite etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 6 cor., până la 200 de cuvinte 8 cor. de aci în sus 10 coroane</p>	<p>Correspondințele se adresează redacțiunii „FOAIA DIECESANĂ“ iară banii de prenumerațiune și inserțiunile la ADMINISTRAȚIA Librăriei și Tipografiei diec. în Caransebeș</p>
---	---	---

Predici alese

Predică despre beție

„Vai celor ce se scoală dimineata și
umblă după beutura bețivă”. . . . Isaia
5. 12 căci: „lucrătorul bețiv nu se va
înavați”.

Is. Sir. 19. 1.

„Aproape este ziua pieririi lor, și sunt
de față cele gătite vouă”.

V. Moisi 22, 25.

Iubiților ascultători!

Vorbind Isus Cristos de a doua venire la
județul cel de pe urmă, adăugă amenințarea:
»*Luați aminte de voi înși-vă, ca să nu se îngreune
inimile voastre cu saful mâncării și cu beția*«.
Luc. 21. 34.

Și cine scie, când va fi județul cel înfrico-
șat pentru cei păcătoși sau cel puțin capetul
vieții sale? Și de aceea cu greu s'ar afla păs-
toriu sufletesc, care să nu aibă cauză a repeți
turmei sale adese-ori acele cuvinte ale Mântu-
itorului: »*Luați aminte, de voi înși-vă, ca să nu
vă îngreunați inima cu beția*»; căci beția e în
mâna inamicului nostru, a diavolului, unealta, cu
care ne aduce nu numai la un păcat, ci la feliu
de feliu de păcate.

Luați sama numai la purtarea omului beat;
drumul i-e prea strîmt, el dă din șanț în șanț,
se împedecă și cade la pământ ca un trunchiu
fără simț. Cuvinte neînțelese es din gura lui;
se restogolește ca dobitoacul, ce se trage la
tină, și toate încercările, ca să se scoale, sunt
zădarnice. Abia cu ajutorul trecătorilor se ră-
dică și se îndreaptă. Dară, o! cuvintele, ce îi
es din gură, îl arată, că și-a pierdut toate min-
țile; sudalmele cele mai urite în Dumnezeu, în
cruce, în sânti, în evangeliă dau dintr'însul.
Balele îi curg, fața i-e fioroasă, ochii i-s îm-
păingeniți, auzul i-e pierdut, rușine să aibă, nu
e nici vorbă, iară cu mânele vîntură prin aer,
iară picioarele nu-l țin. Așa-i cu totul de risul

oamenilor, cari îl încungiură cât pe colo, rizînd
în hohot de dînsul. Zic, îl încungiură cât pe
colo și bine fac, căci cine își va pune mintea
cu dînsul. El ca o feară selbatică se aruncă
asupra ori-și-cui și-l încarcă cu sudalme și înju-
rări crâncene și nerușinate. Nu întâlnește om
pe drum, de care să nu se anine. Și cu mare
nevoie, tot picînd când în glod când peste cap
în șanț, apoi sdruncinându-se și sfărîmându-se,
ajunge ca neom acasă.

Dară ce să vezi și să auzi și acolo? D
abia calcă pragul și femeia și copiii încep a
țipa, pare-că i-ai fi pus pe frigare, și o tulesc
la fugă, care pe unde poate scăpa, ținîndu-se
unul de cap, altul de mână, altul țipînd și pi-
cînd jos; căci tatăl lor ca eșit din minte aruncă
într'îșii cu ce poate!

Vîzîndu-se deci singur și neavînd pe cine
a se mai răbuna, pune mână pe tot ce e în casă
de sfărîmă de păreți și aruncă pe fereastă afară:
strachine, oale, strao ș. a. Sfărîmînd și nimicînd
așa tot, ce îi vine la mână, și ce a adunat cu
multă sudoare în zile senine; trudiadu-se și obo-
sîndu-se, pică apoi ca mort, unde năpădesece și
începe a horăi, căci de atîta trudă și osteneală
cum să nu adoarmă îndată!

Nu unul întrebă; da ce i-e oare omului
aceluia? eșit'a din minte? sau poate are duh
necurat? Da! cel necurat a intrat în el! El a
bîut fără de măsură, până ce și-a pierdut mintea,
făcîndu-se ast-feliu unealta diavolului și de risul
lumei, căci amărăciunea sufletului este beutura;
când se beo multă, face sfezi și căderi. Is.
Sir. 31-34.

Așa este beutura peste măsură, adecă beția
face tot-de-una din om neom, din chipul lui
Dumnezeu unealta diavolului, cuib păcatelor; în-
suși cuvîntul „beție” respică acum uriciunea ei,
de-oare-ce ne aduce tot-de-una aminte de purta-
rea cea urită și păcătoasă a omului beat.

Dară cu mult mai urită și mai stricăcioasă o vom afla, dacă vom judeca, ce păcat greu este ea și ce roade rele aduce pentru trup și pentru suflet.

Nu ași cuteza să rostesc din acest loc sânt cuvântul urit »*beție*«, nici n'ași vorbi de acoastă fără-de-lege grea; dară fiind convins, că acest păcat perzătoriu de trup și de suflet, de onoare și de avere se lătește în mod înspăimântătoriu între poporul nostru, apoi trebuie să strig cu prorocul Isaia 5. 12 »*Vai celor-ce se scoală dimineața și umblă după bețutura bețivă*«, și cred de sânta mea dătorință a descepta luarea voastră a mințe la acest inimic al vostru și a mă îndrepta la voi cu cuvintele Mântuitorului, carele zice: Pocăiți-vă, că cu toții vă perdeți; căci: „aproape este ziua peririi voastre și sunt de față cele gătite voaue“.

Greu e să afli un cuvânt, cu care să poți spune limpede, ce păcat mare e beția. Căci cine se alunecă la ori și care altă călcare, acela păcătuiesce numai față cu una din poruncele dumnezeoesci; așa d. e. înșelătoriu sau furul calcă numai a opta poruncă dumnezească, căci el răpescă averea aproapelui; ucigașul calcă numai a șasa poruncă dumnezească, care zice: să nu ucizi; și așa mai departe; ori-care alt păcătos calcă în regulă numai o poruncă dumnezească, bețivul însă păcătuiesce de o dată față cu toate poruncele dumnezeoesci, — bețivul calcă odată toată legea dumnezească; căci nu e nici un rău în lume, la care să nu se plece omul bețiv. Omul beat uită cu totul de Dumnezeu 1. și se închină numai la bețutura cea spurcată, 2. îl defaimă pe Dumnezeu în jurăminte strimbe, 3. desânțescă zilele duminicelor și ale sârbătorilor, 4. necinstescă pe părinți, bătrâni și prepuși, 5. ucide prin vorbe rele pe aproapele său, ba adese îi ie și viața, 6. se dă la fapte de rușine, stricând casele străine, 7. întinde mâna la lucru străin, 8. iară minciuna și mărturia nedreaptă, 9. cât și poftele cele păcătoase ale inimei, 10. sunt lucruri, ce le face omul beat. Din astea puteți așa-dară cunoasce, că cine se dă la beție, nu numai face loc păcatului, ci este singur păcat viu. Sufletul omului beat se vescezesce, starea lui e îngrozitoare, așa că cu tot dreptul zice sântul Ioan gură de aur: »*De ai putea vedea sufletul unui atare om, apoi fără îndoială ai zice, că mai ușor ar fi pentru el, de l-ar îngropa de viu în mormânt, decât să zacă sufletul lui viu înmormântat în beție*«. (omil 28. la Matei); căci „mai bună este moartea decât viața amară“ (Is. Sir. 30. 17); de aceea amenință acum în testamentul vechiu prorocul Isaia: „Vai voaue, celora-ce vă îmbătați“ (5. 17.), „căci“ după cum zice ap. Paul, „bețivii împărăția lui Dumnezeu nu o vor moșteni“ (I. Cor. 6. 10).

Păcat mare e beția, și acum aici pe pământ e pus pe dinsa blăstēm. Nu e în lume ființă, care ar căuta cu plăcere la omul beat; ci mai vartos, toți îl uresc și se feresc de dînsul ca de lăpădătura neamului omenesc. Cum-că e într'adevăr așa, vedem în toate zilele; chiar însuși bețivul nu-l poate suferi pe alt bețiv; iutrobați-l și pe omul ce s'a lăpădat de beție, acela vă va spune, că chiar mirosul de rachiu nu-l mai poate suferi. Și de-oare-ce astă fără-de-lege e atât de urită, o și credeau oamenii tuturor veacurilor de neonoarea cea mai mare. Grecii cei vechi pre omul bețiv nu-l înmormântau cu toată onoarea, ei, în loc să-l pună în mormânt, îl aruneau într'o groapă plină de noroiu și de glod; spaniolii cei bătrâni nu da voie, că omul ce s'a îmbătat odată, să mai fie martor la o trecăbă ce-va; regele George II. din Hanovera îl ținea pe omul bețiv de om făcătoriu de rele și-l judeca la închisoare ori îl puneă să măture drumurile; iară regii Friederic I. și II. din Prusia au oprit cu totul să mai facă oare cine rachiu în țara lui. Mai pe scurt în ochii tuturor oamenilor și tuturor popoarelor omul bețiv era om de nemica, toți erau convinși că bețivul este bun numai la fapte rele. Și ce vreau să zică alta proverbele noastre dela străbuni: Cine be pân' la îmbătare nume bun în lume n'are; ori; decât să-ți ese nume rău, mai bine scoateți ochii din capul tēu, ș. a.

Grozave sunt și urmările acestui păcat! căci beția ucide trupul omului. Oamenii cei învățați au cercat și au aflat, că rachiul strică stomachul și îl face să nu mai poată rișni bucatele. De aici urmează apoi, că bețivii se bat numai după bucate aspre, adecă acre, sărate, piperate, usturoiate ș. m. d., iară cele dulci să nu le mai vadă în ochi. Bucatele nerîșnite în stomachul omului sunt încă boala cea mai mare seau cauza boalelor celor mai multe. — Pe lângă aceea rachiul nu se preface în sânge, ci sângele cel bun îl face apătos, de aceea mai ales față bețivului e palidă; rachiul face mai departe, că inima bate de odată prea des, mai pe urmă însă bătăile oi se răresc așa de tare, că poate urma, ba și urmează adese-ori chiar și moartea. Cu deosebire bețutura rachiului turbură mințea, de unde urmează lipsa de ținare aminte la bețivi, timpirea simțurilor, tremurarea și câte și mai câte rele. Veți cunoasce așa dară din acestea, că beția îi duce pre mulți la mormânt fără de timp; căci, slăbindu-i puterile trupesci, face din tēner moșneag, și e cauza morții proa timpurie (sf. Vasilie despre beție). Nu mai e nevoie să vă aduc pilde, cât de adese ori și pe bețivi îi apucă moartea năprasnică și ticăloasă: unul se înneacă, altul arde în foc, al treilea degeră, al patrulea pică și se sfarmă ș. m. d.; le sciți

aceste din întâmplările zilnice, și de aceea le amintesc numai în trecut.

Beția e mai de parte cauza ticăloșiei familiilor și neamurilor întregi! căci cine se deprinde odată la beut, acela nici odată nu mai câștigă mai mult decât poate da pe gât. Ce nu pierde singur, la aceea îi ajută tovarășii cei mișei.

Meseriașul muncеște amar toată săptămâna, ba lucră încă și în zi de sârbătoare; — dară ce folos? El merge numai odată la crăsmă și lasă acolo tot banul câștigat cu multă sudoare. Acasă plânge femeia, plâng copiii, că nu au ce mânca, iară bărbatul șede în crăsmă după masă și se desfătează cu alți mișei. Viind apoi acasă și văzând neajunsurile, începe a se vaița, că n'are noroc, că oamenii sunt răi, se descarcă pe femeie și pe copii, cum-că ei ar fi cauza nevoiei lui. Îl vatămă așa pe Dumnezeu, îi supără pe oameni, — și cine-i devină? El singur și aplecarea cea rea la beție!

Omul muncеște greu tot anul în câmp, își crește și înmulțește vițuțele, Dumnezeu îi face parte și de seceriș bun, și-ar putea deci acoperi din prisos birul și cheltuelile sale și cumpăra pentru casă și lucrurile cele de lipsă. Dară ce se vezi? El a muncit toată vara și acum le vede adunate toate în arie și în pod; — oare nu a câștigat atâta, ca să-și facă măcar o zi bună? Merge deci la totul de desținare, la crăsmă, de-ai aduce întâia dobină crăsmarului, în loc să meargă la biserică și să aducă jertfa și mulțămirea lui Dumnezeu, carele i-a bine-cuvântat munca, după cum faceau strămoșii.

Dară cu atâta încă nu e de ajuns: la lucru i-au ajutat nașul, cumătrul, fiul, vecinul: — au pe aceea să nu-i omenească acum măcar cu un pâbar de rachiu? Crăsmarul însă trebuie plătit, trebuie de mers așa-dară la tîrg. Dară în tîrg toamna sunt toate eftine, trebuie însă vîndute, căci datoria nu asceaptă. — Așa se întâmplă, că-și pierde în puține zile toată munca, ba se alege adese-ori cu vîntăiaie, cari le capătă în semn de mulțămire dela tovarășii cei vrednici. Pentru munca lui grea are de acum numai nevoie și năcaz. Dar câți nu-s și de aceia-ce-și vînd pânea abea sîmînată cu prețurile cele mai joase, încât nu li rămîne nici de mîncare?

Beția a adus nu numai pe un econom bun la sapă de lemn! căci de ar avea omul ori-și-ce avere, dară dacă nu o grijesce, ci tot o risiposco, apoi cu timpul nu-l mai rămîne nimic. Și ceea-ce vedem la singuraticii economi, se întâmplă și cu comune și cu popoare întregi.

Duceți-vă într-o comună, unde trăiesc oamenii cu cumpăt, și veți afla prin casele lor toate coturile pline și noroc în toate lucrurile; casele sînt frumoase și curate, oamenii sînt îmbrăcați frumos și curat; biserica e avută și frumoasă,

școala în rînduială bună și cercetată de mulți copii, cu un cuvînt: la ei merg toate bine și frumos. — Fetele lor sunt rumene și arată sînatate; la ei nu auzi, că din beție s'ar fi făcut vr-o fără-de-lege.

Aruncați încă ochii la comuna unde li place oămenilor rachiu, și ce veți vedea acolo? Nevoie, peste nevoie, nenorociri, sfezi și fără-de-legi de tot felul. La ei sunt acoperemintele caselor găurite și sparte, nu au în ce se îmbrăca ambla așa-dară în straie rupte și necurate și dovedesc cu aceea, că și sufletele lor sunt așa de necurate. Biserica lor e sîracă și pustie, școala părăsită, numai — crăsmă e casă mare și plină de oameni. Căci acolo își duc cu toții munca lor, acolo îșiucid sînatatea, acolo își perd timpul, acolo se dau diavolului. Nu e la ei bine-cuvîntarea dumnezeoască aici pe pămînt, și nici nu pot avea speranța, că îi va bine-cuvînta Dumnezeu după moarte, căci cu beția toată fericirea se șterge. Aspre se par vorbele acestea, dară ce o de făcut, dacă într'adevăr e așa.

Beția ucide și sufletul, căci îl apleacă și îl aduce pe om, după cum am văzut, la păcate grele și nimicesce așa îndurarea lui Dumnezeu. Acum un învețat din timpurile cele vechi (Seneca) zicea, că beția depărtează dela om toate năruvurile cele bune și înmăbă intrînsul toată fără-de-legea. Cine are plăcerea a se îmbăta, acela e și aplecat la toată fără-de-legea; el nu știe a se umili înaintea celui mai betran, ușor se întărită și se mînie, prin urmare sfezi, certe, bătăi, ucideri, aprinderi, furtisaguri, jurăminte strimbe, curvie, clevetiri, răpiri ș. d. a. sunt urmările nenorocitei beție. Nemic nu e atât de sînt, ca să nu defaimă bețivul cu limba lui cea rea; îl injură pe Dumnezeu și pe oameni, căci omul beat nu are rușine de oameni nici frică de Dumnezeu, nu se sfiește de lege nici nu cugetă, că ce poate urma pentru el în viitoriu; nu vede cele de pe pămînt, cu atât mai puțin cele din ceriu. Apoi știți cu toții, că unde nu e rușine, nici frică, acolo domnesce păcatul; unde nu este lege acolo se nasce fără-de-legea; unde nu e grija, acolo urmează primejdia, acolo urmează moartea, acolo urmează periș. În starea cea nefericită a beției omul face toate fără-de-legile perzetoare de suflet. În astă stare îi poți asemîna sufletul lui cu o băloagă murdară, în care e tot felul de necurăție.

În starea asta nefericită cade omul de voie bună; el își strică sînatatea și se ucide fără timp; singur își răpescă onoarea și numelo cel bun, și se face cauza nefericirii și ticăloșiei sale. Bețivul își slăbește mintea. Și nu destul încă de astă nevoie tîmpurală, el încă nu-și asigurează nici fericirea eternă, de aceea cu drept se plînge prorocul: „Vai acelora-ce se școală

dimineața și âmbă după beutură bețivă, că ea îi va arde pre ei". (Isaia 5, 12).

Iată ați văzut, I. A! pe scurt starea și urmările cele rele ale beției, zic pe scurt, căci dacă aș voi să vă vorbesc pe larg, apoi zile întregi mi-ar trebui. Voi încă aveți cu toții minte și pricepere, judecați deci, de nu sunt drepte cele zise de mine? Primiți-le deci în inimile voastre, și lăsați-vă cu totul de beție. Eu știu, că voi cu toții voiți să fiți fericiți, și anume atât în viața aceasta cât și în cea vecinică, de aceea nu vă dați la această fără-de-lege. Aduceți-vă tot-de-una aminte, ce păcat mare este beția și ce stricăciune vă aduce, de câte ori vă vine pofta de beutură, și de bună samă, că vă va trece. Aduceți-vă aminte, că Isus Cristos, Domnul și Mântuitorul nostru, nu a avut pe cruce altă beutură decât fere și oțet, noi însă nemernicii lui robi, să ne desmerdăm cu feliurite beuturi, și încă fără cumpăt? Mai bine pocăiți-vă, oftați și plângeți amar asupra păcatelor voastre, pentru care a pățimit Isus Cristos așa de greu și a beut un pahar așa de amar. Feriți-vă de beție, încungiurați crășmele, fugiți de adunări, în cari curge rachiul, și atunci darul și bine-cuvântarea lui Dumnezeu vă va urma în toți pașii vieții voastre spre binele vostru și al copiilor vostri. *Amin.*

„Candela“

Apel

pentru stringerea legendelor despre Stefan cel Mare și Sfânt. domnul moldovei.

Peste un an și jumătate Românimea va sărbători împlinire a 400 de ani, dela moartea celui mai glorios Domn din veacul său: *Stefan Vodă cel Mare și Sfânt*. Pentru sărbătoarea aceasta m'am hotărât ca să string la un loc tot ceea-ce se pomenește încă și acum în popor despre Stefan Vodă, și cartea va fi ca un semn de cuvioasă amintire din partea poporului, pentru acest năstrăv al Moldovei.

După multe cercetări în întreaga noastră literatură populară și cât am cules singur seau prin prieteni, am înghebat o colecție, care a întrecut toate așteptările mele și această isbândă mi-a dat curajul, ca înainte de a tipări colecția, să fac un apel către toți Românii cărturari, ca să binevoiască a mă ajuta cu tot ce au auzit spunându-se în popor despre Stefan Vodă, seau poate că au cetit unde-va vre o legendă resleată despre acest Domn, care ar crede, cetitorul, că se nu o fi aflat, îl rog să mi-o facă cunoscut.

Acum în vreme de iarnă, cărturarii dela țeară, pot lesne să culeagă câte ceva, fiind-că-i toiu clăcilor și șezătorilor.

Eată ce ași dori să se culeagă despre Stefan Vodă cel Mare și Sfânt:

1) Vitejile (bătăliile) 2) Despre Doamnele lui Stefan. 3) Curțile domnesci. 4) Cântece despre Stefan Vodă. 5) Ostașii viteji din vremea lui Stefan. 6) Dani și răzășii date de el. 7) Biserici și mănăstiri făcute de el seau de ostași de-ai lui Stefan Vodă. 8) Cruci, poduri, fântâni, iazuri ș. a. făcute de Stefan Vodă, de Doamnele sale seau din vremea lui. 9) Odoare din vremea lui Stefan Vodă. 10) S'aude prin părțile D-voastre, cumcă Stefan Vodă cei Mare și Sfânt are să 'nvie a doaua oară? Și că duhul lui a comandat oștile române în războiul dela 1877? În sfârșit, tot ce se potrivește legende, credinți, cântece și alte pomeniri, cari sunt numai în gura poporului.

Cei cari vor avea bunăvoința să culeagă asemenea amintiri ale trecutului, îi rog, să le scrie întocmai cum le-au auzit după cum grăiesce poporul.

Toți acei cari vor căuta să-mi trimită până la Sf. Paști (6 Aprilie 1903) câte ceva despre Stefan Vodă, fac un serviciu neamului nostru și voi pomeni despre fie-care la locul cuvenit.

Tuturor, cari mă vor ajuta la desevârșirea cărții mele, pe lângă că le voi fi adenc recunoscător pentru fapta lor, dar când va apărea: „Legendele despre Stefan cel Mare și Sfânt“, am să le dau câte un volum, drept răsplătă.

Cei cari au puțința să trimeată scrisori, se vor trimite pe adresa jos iscălitului:

Cu frățească dragoste

Simion Teodorescu-Kirileanu,

Gara Zorleni România).

Varietăți

Serbarea Botezului în Viena. Se scrie, că și în anul acesta ceremoniile frumoase și impunătoare ale ritului nostru au atras multă lume străină la serviciul divin pe care l'a oficiat în ziua Botezului preotul militar din Viena, domnul *Pavel Boldea*, în biserica garnisoanei militare din strada Schwartzspanier. Natural, că colonia română din Viena, și membrii societăți academice, „*România-Jună*“, erau de față în număr aproape complet. Contingentul cel mare l'au dat însă soldații de limba și legea noastră, cari au fost comandați din oficiu să fie prezenți la serviciul divin din ziua Botezului. Răspunsurile liturgice au fost date din partea unui cor de soldați din regimentul 43 de infanterie condus de soldatul *Popa* din Jam. O frumoasă vorbire a rostit apoi părintele *Boldea* despre datorințele soldaților către tron, patrie și națiune, terminând-o cu urări de sănătate și viață lungă pe seama M. Sale Domnitoriului nostru, la ce corul a intonat *Imnul poporal*. A urmat stroipre cu apă sfințită, și apoi întrunire la ospitala masă a mult iubitelui preot militar *Pavel Boldea*, care are darul de a atrage și a închiega șirurile celor de un gând și o simțire.

Un deputat condamnat la moarte. Juriul *Trial at bar* a condamnat la moarte pentru *crimen laesac* pe deputatul engles *Lynch*, fost colonel în armata Burilor, pentru că în calitate sa de supus engles a luptat contra patriei sale. Legea, după care a fost judecat *Lynch*, a fost adusă sub Eduard III, care a domnit de la 1327—1377 și care de 520 ani este în vigoare. Artur Alfred *Lynch*, care mai înainte fusese corespondentul unui ziar engles în Paris, a plecat la 1899 în Africa de Sud. El este actualmente în etate de 42 ani și e născut în Australia din părinți irlandesi. Pe la sfârșitul anului 1899 s'a dus în Pretoria și Iohannesburg, s'a naturalizat în Transvaal și a organizat o brigadă compusă din 70 de oameni, și ajunsese comandantul ei. A participat în campania din Natal și în lupta de la Glenkoe. După ocuparea Pretoriei s'a întors în Europa, unde a luat parte activă la propaganda întreprinsă în favorul Burilor. Domiciliul îl avea în Paris. Simpatiile sale pentru Buri au plăcut așa de mult conaționalilor săi irlandesi, în cât la 1901 fu ales deputat în camera comunelor. Englesii au considerat această alegere drept umilire a Angliei și au declarat, că îndată ce își va pune piciorul pe pământ engles, îl vor aresta. Iuclându-se pacea, *Lynch* s'a întors în Iunie 1902 în patrie. Sosind în Newhaven, fu arestat și în aceeași zi supus interogatorului. De atunci și până acuma a stat în arest, iar acum i-s'a judecat procesul înaintea juriului *Trial at bar*, care l'a condamnat la moarte. *Lynch* s'a purtat în tot cursul procesului foarte liniștit și în timpul ce judecătorii chibzuiiau asupra sentinței, el conversa prietenește cu gardistii. Ziarele englese propun grațierea lui *Lynch* și însuși ministrul de interne ar fi declarat, că va propune regelui grațierea.

Mulțămită publică. „Bocșana“ institut de credit și economii a binevoit a trimite 20 cor. pentru fondul de ajutorare „*Ioan Popasu*“ din loc. Subscripții își exprimă cele mai călduroase mulțămite pentru acest marinos dar. *Dr. Iuliu Olariu*, președinte. *Dr. George Dragomir*, secretariu.

Dare de samă și mulțămită publică. Cuvintele duhovnicesci sēmēnate în inimile unor credincioși ca și sēmēnța cea sēmēnată în pământ bun, aduc roade cu inelșugare, unele mai mult altele mai puțin. Astfel și inimile evlavioșilor creștini, după ce au primit sēmēnța duhovnicească, îndată au prins rădăcină, au răsărit, și au adus roadă duhovnicească, a faptelor bune, care sunt destinate pe seama santei Mănăstiri din „*Valca Călugărului*“. Dumnezeu atot bunul să reverse și asupra acestor marinosi donatori, darurile sale cele bogate, care sunt totdeauna stătătoare, și-n veci rēmēnătoare. Iată aceste roade duhovnicesci: 1. În comuna „Berliște“. Sf. Biserică 6 cor., Petru Danescu paroh, 3 cor., Nistor Surlașiu învățătoriu, 2 cor., Iuliana Surlașiu, soția învățătorului 1 cor., Maria Surlașiu, fca învățătorului 1 cor., Traian Crenian notariu cercual 1 cor., N. N. o femeie 2 cor., I. Gava, I. Bosiocu, I. George, I. Scăfiță, G. Prevăritură, G. Ifcu, I. Prevăritură

neguțătoriu, Axentie Corneanu epitrop, toți câte 1 cor., Pavel Muntean 2 cor., M. Bosioc 1 cor., dela mai mulți 4 cor. 10 bani. În naturale 47 cor. și 40 bani. La olaltă 79 cor. 50 bani. 2. În comuna Iertof: Sf. Biserică 5 cor., Teodor Panciovan preot, Cornel Panciovan capelan câte 1 cor., Petru Mioc, notariu cercual Mercina 5 cor., Vasilie Murgu 1 cor., Ivan Savu notariu pensionat 2 cor., Petru Ciorogariu, vice-notariu 1 cor., Ioan Murgu 1 cor., Pavel Miclea 1 cor., dela mai mulți 4 cor. 50 bani. La olaltă 23 cor. 50 bani. Sânta Mănăstire „*Valea Călugărului*“ în 31 Decemvrie 1902. *Macarie Gușcă*, monah.

Secta nazareană este o plagă pe biserica noastră. Combaterea și înfrângerea acestei secte este lucru greu atât pentru mulțimea învățăturilor ei eretice cât și pentru încăpăținarea cu care nazarenii (pocăiții) țin la aceste învățături bazate pe te miri ce citate fals scoase și rău interpretate din s. scriptură. O ușurare în privința aceasta ofere broșura:

„**Dispute cu Nazarenii, I**“, apărută în editura noastră. Broșura, ce în mai multe dispute înfrânge învățături nazarene, constă din 4½ coale de tipariu fin, și vindem exemplarul **numai cu 10 cruceri** (+ portul postal) și — încât comunele bisericesci ar cumpăra mai multe esemplare spre împărțire între credincioși — chiar mai ieftin.

Tipografia și Librăria diecesană
in Caransebeș

Bibliografie

Bănățeanul. Deprinderi păgubitoare. Sfaturi și învățături. Seria primă. Edițiune îngrijită din însărcinarea Despărțământului Lugoj al Asociațiunei și cu consimțământul autorului de *Dr. Valeriu Branisce*. Prețul 30 fileri. Lugoj, 1902. Tipografia Carol Traunfellner.

Istoria Școalelor centrale Române gr. or. din Brașov scrisă din incidentul jubileului de 50 de ani de *Andrei Bârseanu*, profesor. Tipărită cu cheltuiala școalelor. Brașov Tipografia Ciurcu et Comp. 1902 8° mare, pagini 612 + 78 (adnexe).

Raportul anual al Societății academice române „Junimea“ în Cernăuți. Al XXIV-lea an administrativ dela 18 Noemvre 1901 până la 17 Noemvre 1902. Localitățile societății: „Palatul Național“, Piața principală 3. Cernăuți, 1902. Proprietatea societății.

Din *Estetica tragicului*. (Discuțiune de pe terenul dramaturgiei). A doaua serie de *Dr. Iosif Blaga*. (Retipărire din „Transilvania“ Nr. V din Iunie 1901). Sibiu, 1901. Tipografia arhidiecesană.

Concurs

Pe baza ordinațiunii Ven. Consistoriu dto 3 Decembrie 1902. Nr. 3628 se scrie concurs pentru ocuparea postului de învățatoriu la școala primară gr. or. rom. din **Oravița montană**, cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele :

1. Salariu anual 900 cor.
2. Paușal pentru cortel 200 cor.
3. Reșit de lemne 200 cor.
4. Venitul ștolar, pentru funcțiunile cantoratului bisericesc 100 cor.

Alesul învățatoriu este obligat, conform hotărârilor comitetului parohial, să poarte și cantoratul, contabilitatea bisericii și agendele scripturistice ale comitetului parohial, în fine a preda în școală și limba germană. Se cere deci, ca recurenții să dovedească, că au deplină abilitate spre a putea corespunde și acestor cerințe. Cunoștințele musicale încă se vor lua în considerare.

Petenții să-și înainteze recursele, adresate comitetului parohial, la oficiul protopresbiteral din Oravița.

Oravița montană, din ședința comitetului parohial, ținută la 29 Decembrie 1902. 3--3 [2]

I. Trăilă Al. P. Popoviciu George Jianu
președinte, protopop, secretariu.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățatoriu la școala confesională gr. or. română din **Mutnicul-mic** cu filia **Dragșinesci** se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt :

1. Salariul în bani gata 328 cor.
2. 36 hl grâu și cucuruz.
3. Pentru conferințele învățătoresci 10 cor.
4. Pentru adunarea generală a reuniunii învățătoresci 20 cor.
5. Pentru scripturistică 16 cor.
6. Pentru lemne de foc, pentru învățatoriu și pentru școală 72 cor. 80 fil.
7. Pentru servitoriul școlii 20 cor.
8. Locuință liberă în edificiul școlii din Dragșinesci.
9. Folosirea grădinei școlii din Dragșinesci și Mutnic.
10. Dela înmormântări unde va fi pofitit 60 fil. iar cu liturgie 1 cor.

Alesul învățatoriu va avea să țină prelegerile alternativ, dimineața la școala din Mutnicul-mic iar după amiază la școala din Dragșinesci.

Învățătoriu ales este îndatorat a purta cantoratul în s. biserică și a purta scripturistica în comitetul și sinodul parohial, a compune socoțile cultului și a bisericii dela ambele comune cu prețul stătorit în preliminarele comușelor bisericesci Dragșinesci și Mutnic.

Pentru serviciile prestate înainte de ocuparea acestui post, comuna nu acordă alesului nici un alt fel de emolument, decât cele indicate aici.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne petițiunile instruate conform normelor din vigoare în termenul deschis la oficiul protopresbiteral gr. or. a tractului Păgut.

Comitetul parohial dorește, ca recurenții să se prezinte în vre-o Duminică ori sâmbătoare în s. biserică, dar nici decum în ziua de alegere.

Mutnicul-mic cu filia *Dragșinesci*, la 8 Decembrie 1902.

3--3 [3]

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine : *Sebastian Olariu*, m. p. protopresbiter.

Probe de Romana se țin în localitățile Reuniunii române de cântări **Mercurea și Sâmbăta** dela 7 până la 9 oare sara. — **Întrarea de persoană 10 cr.**

Premiât cu diplomă de onoare și cu medalie de aur în București, și 2 medalii de argint

Eugeniu I. Spang,

auritoriu de biserică și constructor de altare

Timișoara-Fabrică strada Burcus Nr. 10. în casa proprie.

Primesce spre executare și efectuare cât se poate mai frumos și mai eficient ori-ce construcțiune de biserică.

Face ori-cărei comune bisericesci desemburi și planuri pentru tample, tronuri, morminte sfinte și specificațiuni de spese fără plată.

Pentru comande se roagă

2-6 [5] cu deosebită stimă :

Eugeniu I. Spang

Convocare.

Domnii acționari ai casei de păstrare pe acțiuni „Sebeșana” din Caransebeș se convoacă la

I-a Adunare generală ordinară

care să va ținea în Caransebeș la 15 Februarie st. n. 1903 la 3 oare p. m. în localul institutului.

Obiecte de pertractare:

1. Raportul direcțiunii și comitetului de supraveghiere.
2. Stătorirea bilanțului pe 1902, distribuirea profitului, — darea absolutoriului pentru anul de gestiune expirat.
3. Alegerea unui membru în direcțiune.
4. Alegerea comitetului de supraveghiere pe timp de 3 ani
5. Alegere a 2 membrii pentru autenticarea protocolului.

Caransebeș, la 24 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

Observare: Domnii acționari sunt rugați după § 13. din Statute, să binevoască a depune acțiunile resp. adeverințele provisoare de primire înainte de adunare cu 3 (trei) zile adevă până la 12 Februarie a. c. în oarele oficioase la casa noastră de păstrare, pentru a putea efectua dreptul de votare.

Activa**Contul Bilanțului pe 1902.****Pasiva**

Casa în numerar	4173	71	Capital de acții	30000	—
Cambii de bancă	124187	—	Fond de rezervă	624	—
Zaloage	827	98	Fond de rezervă special	333	10
Capital restant	7591	12	Fond de pensiuine	264	23
Mobiliar 649.90			Darea	116	—
10% amort. 64.99	584	91	Depuneri	25622	31
Interese de reescompt anticip.	571	24	Cambii reescomptate	76030	—
Interese restante	15	15	Interese transitoare	2238	78
			Profit curat	2722	69
	Cor.	137951	11	Cor.	137951

Perderi**Contul profit și pierderi pe 1902.****Profit**

Interese capital. și redicate	365	82	Interese după cambii de bancă și zaloage	8875	37
Interese de reescompt	3884	69			
Darea directă și comunală	251	—			
10% dare dela depuneri	35	50			
Salare	359	—			
Spese de cancelărie	626	39			
Porto	14	—			
Spese de protest	8	35			
Amortisare de mobilar	64	99			
Anonțuri	8	20			
Spese de fondare	534	74			
Profit curat	2722	69			
	Cor.	8875	37	Cor.	8875

Caransebeș la 31-lea Decembre 1902.

Direcțiunea:

Pentru cassa:

Philipp Brija m. p.
președinte

Pentru comptabilitate:

Nicolae Theodorovits m. p.
dir. executiv

Constantin Călțiu m. p.

Gottlieb Nautsch m. p.

Confrontându-se cu registrele principale și ausiliare, sau aflat exacte:

Caransebeș la 24 Ianuarie 1903.

1—1 [6]

Comitetul de supraveghiere:

Svetozar Ognanovits m. p.

Ioan Lazaroni m. p.
președinte.

Nicolae Brija m. p.

CONVOACARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii ca societate pe acțiuni „Lugoșana” se convoacă la a

XIV-a Adunare generală

care se va ține în Lugoj la 18 Faur st. n. 1903 înainte de amiază la 10¹/₂ oare în localitatea institutului.

Obiectele de pertractare:

1. Raportul direcțiunii despre agendele institutului pe anul 1902. — 2. Raportul comitetului de supraveghiere. — 3. Deciderea asupra bilanțului. — 4. Propunerea direcțiunii și decideră asupra întrebuirii profitului. — 5. Alegerea a 3 membri în direcțiune. — 6. Regularea salarelor. — 7. Eventuale propuneri. — 8. Esmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

P. T. Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunare cu vot decisiv în persoană sau prin plenipotențiat, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventual documentul de plenipotență, cel mult până la 17 Faur a. c. 12 oare a. m. la cassa institutului.

Lugoj, în 27 Ianuarie 1903.

Direcțiunea.

NB. Încheierea socoților aprobată din partea Direcțiunii și a comitetului de supraveghiere este pusă la vederea publică, în localitatea institutului, începând cu datul de azi.

Activa				Contul bilanțului.				Pasiva			
Cassa în număr			32914	87	Capital de acții			300000	—		
Cassa de păstrare postală			16158	52	Fond de rezervă general	36917	26				
Cambii de bancă	1198868	99			Fond de rezervă pentru duioase	9420	12				
Cambii cu acoperire hipotecară	372064	87	1570933	86	Fond de pensiuine	16611	79				
Împrumut hipotecar			37192	27	Fond cultural	7423	83	70373	—		
Realități			17571	32	Depuneri			1168048	27		
Mobilier	4711	36			Reescompt			136344	—		
după amortisare de 10%	471	13	4240	23	Interese anticipate pro 1903			15808	36		
Efecte			7254	—	Dividende neredicate			514	—		
Conto curent			13929	—	Contribuție după interese la depuneri			2979	01		
Interese de reescompt anticipate			1008	88	Creditori			3636	36		
Anticipațiuni			5594	13	Profit transpus din anul 1901	136	70				
Diverse conturi debitoare și interese restante			28718	78	Profit curat pro 1902	37076	16	37212	86		
	Cor.	b.	1735515	86		Cor.	b.	1735515	86		

Perderi				Contul profitului și al perderilor				Profit			
Interese capitalisate și redicate	57855	68			Profit transpus din anul 1901			136	70		
Interese de reescompt	13626	53	71482	21	Interese după cambii de bancă	113488	80				
Contribuție erarială și comunală	10795	12			Interese după cambii cu acoperire hipotecară	23350	79				
Contribuție de 10% după interese la depuneri	5785	57	16580	69	Interese după împrumut hipotecar	3540	86				
Salare			12702	17	Interese dela efecte	586					
Marce de prezență			1168	—	Interese de conto curent	168	71	141135	16		
Recuisite și material de cancelarie			1232	93	Venit dela realități			215	80		
Tipărituri și registre			1319	75	Provisiune			3200	84		
Competința de timbru			218	36							
Porto			693	61							
Chirie			840	—							
Spese de proces			521	72							
10% amortisare din mobilier			471	13							
Spese de călătorie			16	46							
Anunțuri			228	67							
Profit transpus din anul 1901	136	70									
Profit curat pro 1902	37076	16	37212	86							
	Cor.	b.	144688	50		Cor.	b.	144688	50		

Lugoj, în 31 Decembrie 1902.

Dr. George Popoviciu m. p.
director executiv.

Pentru comptabilitate:
Vasile Jurca m. p.

Direcțiunea:

Traian Barzu m. p. Alesandru Maniu m. p. Dr. Iacob Major m. p. Nicolae Ianculescu m. p.
Constantin Popoviciu m. p. George Iacobescu m. p. George Crăciun m. p. George Albulescu m. p.
Vasile Nicolescu m. p. Ioan Cădariu mare m. p.

Subsemnatul comitet am esaminat contul prezent al bilanțului, precum și cel al profitului și al perderilor și confrontându-le cu registrele principale și auxiliare purtate în bună regulă, le-am găsit cu acelea în consonanță și esacte.

Comitetul de supraveghiere:

Titu Hațieg m. p. Lazar Lungu m. p. Simeon Barbulescu m. p. Ioan Muntean m. p.
președinte.

1—1 [7]